

stimularentur, ac virgeretur, quia item gloriōsius erat Christo peruenire per meritum proprium ad gloriam corporis, & exaltationem, quam si statim a principio illam haberet, inde effectum est, ut quanquam à puncto conceptionis, fabricante Spiritu sancto in utero Virginis corpus illud fructuosum, asservatus fuerit perfectissimam complexionem, anima; illius viderit diuinam essentiam, & totus Christus, quod corpus & animam, repletus fuerit habitibus ac donis, que cum fini incarnationis paulo ante explicato, ita euangelio viatoris simul & comprehensoris non reprehendebat, nihilominus gloriam corporis vel que ad resurrectionem non acceperit: neque eam solam Deus miraculosè relinquit impedit ex gloria animæ, sed simul etiam ita uisus sua clientia, beatificum amorem, ac frutionem illi communicauerit, ut supra naturam horum donorum, contineundo effectus, qui inde naturæ necessitate deberunt resulstant, reliquerit voluntatem Christi capacem doloris ac tristitia, perinde liberam ad implenda, aut non implenda precepta, quæ sub culpa obligabat, ac in Christo gloria animæ non fuisset: quoniam id ita erat necessarium, ut posset mereri, innocentissima; sua vita & morte redimere genus humanum, tantoq; cum suo honore, ac laude relinquere mortalibus illuſtrissimum suæ vitæ exemplum, atque ad corporis gloriam & exaltationem peruenire. Ratio quippe viatoris simul & comprehensoris in Christo, à puncto conceptionis ipsius in utero virginis usque ad animam exhalationem in cruce, & eo fuit posita, quod anima gloria ita contineretur, ut voluntas Christi perinde esset libera ad precepta implenda, vel non implenda, ac si eam gloriam non haberet, sed esset purus viator.

[¶] Christus quæ ratio me specta in nullo modo potuit peccare. [¶] Patres communiter affirment: quoniam debitum erat humanitati Christi, ut nulla ratione à Deo permetteretur peccare: & quoniam fons, indecensquæ omnino erat, Verbum, etiam per naturam assumptum peccare: quare fuit contradictionem implicata Christum peccare, non quod Christo, quatenus viator erat, facultas desellet ad transgreendienda precepta, sed quia Deo repugnat id, permettere, cum infinita; quæ Verbi diuini bonitate peccare pugnat, etiam per naturam aliquam, atque adeo Deum id permittere: quare à diuinam prouidentiam perinebat, ita res disponere, ut seruata in Christo libertate quæ ad meritum & fines explicatis necessaria erat, omnino non peccaret, quod & factum est. Inde etiam in sensu composito, iuxta ea quæ in responsione ad præcedens argumentum dicta sunt, non poterat Christus peccare, quoniam erat supremus confirmator in grazia, & bono, per longè excellētiora dona & subdicia, quam sanctissima ipsius mater: in sensu autem composito contradictionem implicata, con-

[¶] Christus vo- luntas capaz fuit doloris & tristitia. [¶] Propter sicut in Enchiridio cap. 4. & alias saepe, ac reliqui Patres communiter affirment: quoniam debitum erat humanitati Christi, ut nulla ratione à Deo permetteretur peccare: & quoniam fons, indecensquæ omnino erat, Verbum, etiam per naturam assumptum peccare: quare fuit contradictionem implicata Christum peccare, non quod Christo, quatenus viator erat, facultas desellet ad transgreendienda precepta, neque unum cum altero pugnet. Vtrumque autem docuit Christus Ioh. 10. dicens, Proprie mea diligis pater, quia ego pono animam meam. Ne mō tollis eam a me, sed ego pono eam a me ipso. Pote statim habeo ponendā eam, & potest statim ha- beo iterum sumendā eam. Hoc mandatum accepī a Parre meo. Fit etiam, ut laboriosissima, ac difficultaria fuerit, natura Christi eam quam maximè exhortescere ac repugnante, ut ex testimonij citatis confat, atque ex illo ad Romanos 15. Etenim Christus sibi non placuit, sed sicut scripsit est, impropria improperiorum tibi cederunt super me, & nihilominis propter dona ac subdia, quibus Christus fulcibatur, incredibilemque caritatis magnitudinem ac feruorem qua Deum & proximos protegebatur, fuerit simul promptissima, iuxta illud Matth. 26. Spiritus quidem propius est, caro autem infirma, atque illud Pfl. 18. Exultans ut gressus ad currentem viam, laborum scilicet passionis, ac mortis, qua eam finiuit. Fit denique, ut Christi mors ceteraque ipsius opera, omni ex parte fuerint perfectissima & consummatissima, qualis tum in nostrum commodum & exemplum, tum etiam in summam ipsius laudem & honorem, talem ac tantum decebant redemptorem.

Ad argumentum ergo in forma negandū est Christi

firmatum in gratia & bono peccare, licet non in sensu diuiso, ac simpliciter: quoniam si peccatus esset ut nihil impedientibus donis potest, ne que Deus præsciret eum cum eis donis pro sua libertate non peccatum, neque proinde rationem haberet confirmati in gratia & bono, vt in responsione ad præcedens argumentum explicatum est. Si vero Christus spectetur quatenus erat viator, & gloriam animæ ad fines explicatos suspendebatur, ne libertatem auferret à Christo ad transgreendienda præcepta, sicut eam auferret à ceteris beatis, qui simul non sunt viatores, & spectetur quatenus maxima cum difficultate, ac tristitia mortem subibat, & laboriosa, ac difficultia alia opera in salutem generis humani exercitabat, ut probant illud Luke 12. capite Baptismo habeo baptizari, & quomodo coarctor, ut quædū perficiatur. Et illud Matth. 26. Capit contristari & mastus es (Marcus ait, Cœpit paure & tredere) & ait illis, Tristis es anima mea usque ad mortem: suspirare inc & vigilare mecum. Es procidit in faciem suam orans & dicens, Pater mi, si possibile es, transeat a me calix iste: verum tamen non sicut ego volo, sed sicut tu, tantaq; fuit agonia eius & tristitia, ut factus fuerit sudor eius sicut gutta sanguinis decurrentis, in terram, ut Lucas ait cap. 2. Probant item illud ad Hebr. 4. Non enim habemus pontificem, qui non possit operari in firmatibus nostris, tenacitatem per omnia pro similitudine (id est, ac si esset unus ex nobis) absque peccato, & illud Matth. 27. Deus mens Mors Christi non folia spontanea, sed etiā illa a precipita illi fuit. [¶] Dicitur in sensu diuiso, ut quid dereliquisti me: si, inquam, hoc modo Christus spectetur, sancte, nihil impedientibus capitibus alijs, que commemorata sunt, libertatem re ipsa habebat ad non faciendum ea, quæ facere ex precepto tenebatur, certus tamen quod, repugnante etiam validissime ipsius natura, ea omnia planissime ac perfectissime pro sua libertate esset impleturus, ususq; que ad id potentissimum donis, ac præsidij. Quod fit, ut mors Christi, non spontanea, sed & liberimæ fuerit libertate contradictionis, aut etiam contrariebat, simulque fuerit illi precepta, neque unum cum altero pugnet. Vtrumque autem docuit Christus Ioh. 10. dicens, Proprie mea diligis pater, quia ego pono animam meam. Ne mō tollis eam a me, sed ego pono eam a me ipso. Pote statim habeo ponendā eam, & potest statim habeo iterum sumendā eam. Hoc mandatum accepī a Parre meo. Fit etiam, ut laboriosissima, ac difficultaria fuerit, natura Christi eam quam maximè exhortescere ac repugnante, ut ex testimonij citatis confat, atque ex illo ad Romanos 15. Etenim Christus sibi non placuit, sed sicut scripsit est, impropria improperiorum tibi cederunt super me, & nihilominis propter dona ac subdia, quibus Christus fulcibatur, incredibilemque caritatis magnitudinem ac feruorem qua Deum & proximos protegebatur, fuerit simul promptissima, iuxta illud Matth. 26. Spiritus quidem propius est, caro autem infirma, atque illud Pfl. 18. Exultans ut gressus ad currentem viam, laborum scilicet passionis, ac mortis, qua eam finiuit. Fit denique, ut Christi mors ceteraque ipsius opera, omni ex parte fuerint perfectissima & consummatissima, qualis tum in nostrum commodum & exemplum, tum etiam in summam ipsius laudem & honorem, talem ac tantum decebant redemptorem.

Ad argumentum ergo in forma negandū est Christi